

Edward Bach
M.B., B.S., M.R.C.S., L.R.C.P., D.P.H.

De twaalf genezers en andere remedies

Definitieve uitgave

EERSTE UITGAVE: 1933

NIEUWE EN HERZIENE UITGAVE: 1934

NIEUWE EN VERGROTE UITGAVE: 1936

TWEEDE VERGROTE UITGAVE: 1941

DEFINITIEVE UITGAVE VAN 1941, MET BIBLIOGRAFISCHE INLEIDING EN VOETNOTEN:
2011

VERTAALD UIT HET ENGELS DOOR GISELA VAN BULCK BFRP

© 2011 The Bach Centre

Het verveelvoudigen of openbaar maken van deze uitgave is toegelaten voor niet-commerciële doeleinden en zonder veranderingen aan te brengen. Alle andere rechten zijn beschermd.

1.2

The Dr Edward Bach Centre
Mount Vernon
Bakers Lane
Brightwell-cum-Sotwell
Oxon OX10 0PZ
United Kingdom

Dit werk over genezen werd gemaakt, uitgegeven en gratis uitgedeeld opdat mensen zoals u zichzelf zouden kunnen helpen, ofwel in tijd van ziekte ofwel om sterk en gezond te blijven.

- Edward Bach, tijdens een toespraak op zijn 50e verjaardag op 24 september 1936

INLEIDING DOOR DE UITGEVERS

De oorsprong van *De twaalf genezers en andere remedies* ligt in het nummer van februari 1930 van het tijdschrift *Homoeopathic World (Homeopathische Wereld)*. Hier, onder de titel “Enkele nieuwe remedies en nieuwe toepassingen”, publiceerde Dokter Edward Bach – die homeopaat geworden was – een beschrijving van vijf remedies op basis van planten. Drie ervan – Impatiens, Mimulus en Clematis – zouden het begin worden van het nieuwe systeem van Bach bloesems. Deze remedies waren homeopathische preparaten, bereid door trituratie en succussie. Bloesemremedies zoals we ze nu kennen begonnen later dat jaar; met de ontdekking van de zonnemethode om ze te bereiden.

In 1932 was het aantal remedies al gegroeid tot twaalf en Bach beschreef deze in een boekje dat hij *Free Thyself (Bevrijd jezelf)* noemde. In de lente van het volgend jaar, 1933, was hij al op zoek naar nog meer remedies, maar hij vond toch tijd om nog te schrijven en uit te geven, onder meer twee artikelen, “Twaalf Grote Remedies” en “Twaalf Genezers”, waarvan het laatste in Epsom gedrukt werd, en een boekje, *De twaalf genezers*, in Marlow

gedrukt. Vele jaren later herinnerde Nora Weeks hoe dit laatste manuscript,

...plaatselijk gedrukt werd in de vorm van een pamflet en hij [Bach] besliste het voor een dubbeltje per exemplaar te verkopen zodat iedereen het zou kunnen kopen en van de bloesemremedies zou kunnen genieten. Hij hoopte zo de kosten van het drukken te dekken, want hij had, zoals gewoonlijk, niet veel geld over, maar het lukte hem nooit: hij stuurde exemplaren naar iedereen die erom vroeg en vergat altijd het geld in ruil te vragen.¹

In augustus 1933 schreef Bach naar The CW Daniel Company, die een paar jaar eerder zijn boek *Heal Thyself (Genees jezelf)* uitgegeven hadden. Hij stuurde hen een exemplaar van zijn pamflet *De twaalf genezers* evenals wat ander getypt materiaal onder de naam "De Vier Helpers", dat vier nieuwe remedies presenteerde die hij dat jaar gevonden had. Daniels publiceerde *De twaalf genezers en vier helpers* in de herfst en een jaar later, in juli 1934, brachten ze een tweede editie uit waaraan nog drie remedies werden toegevoegd: *De twaalf genezers en zeven helpers*.

In het najaar van 1935 had Bach nog negentien remedies gevonden evenals de kookmethode om ze te bereiden. Met een totaal van 38 remedies kondigde hij aan dat het systeem volledig was. Hij schreef naar The CW Daniel Company en vroeg of ze, als

1 Nora Weeks, *The Medical Discoveries of Edward Bach (De medische ontdekkingen van Edward Bach)*, hoofdstuk XVI.

noodoplossing, een brochure van twee bladzijden konden drukken met een beknopte informatie over de remedies en deze toevoegen aan de boekjes *De twaalf genezers en zeven helpers* die nog in voorraad waren. Weldra werkte hij aan een nieuwe, definitieve versie van het boek.

In deze laatste uitgave veranderde hij de presentatie van de remedies volledig. In zijn eerste uitgave bij CW Daniel had Bach een onderscheid gemaakt tussen *genezers* (twaalf basisremedies) en *helpers* (zeven remedies voor toestanden van lange duur die gebruikt werden wanneer de keuze van een genezer niet duidelijk was). Nu hij negentien nieuw remedies moest toevoegen aan het systeem, kwam hij op met de theorie dat elke nieuwe remedie met een genezer of een helper zou kunnen overeenkomen.

Hij werkte een tijdje aan dit idee – maar het geraakte nooit af. Misschien stond het in de weg van de perfecte eenvoud waar hij naar streefde. Misschien vielen sommige remedies niet op een natuurlijke manier op hun plaats. Het is bijna zeker dat hij eraan twijfelde of deze indeling praktisch was in het gebruik: de “achtendertig... gemoedstoestanden... eenvoudig beschreven” waren voldoende “om te vinden welke gemoedstoestand of toestanden aanwezig zijn en zo in staat te zijn de nodige remedies te geven.”² Was het echt belangrijk te weten of mensen nu uiteindelijk genezers of helpers kregen, of geen van beide, of beide?

Na veel nadenken haalde Bach het onderscheid genezers/helpers er volledig uit en in de plaats daarvan schikte hij

2 Uit Bach's Inleiding tot *De twaalf genezers en andere remedies*; zie bladzijde 14.

de 38 remedies onder zeven algemene titels. Hij voerde een zo grondige herziening door dat zijn uitgevers zich zorgen maakten over het effect van zulk een verandering op de lezers van het boek. Ze schreven terug naar de auteur:

We merken op dat u de titel behouden hebt, *De Twaalf Genezers*, maar het boek in zijn huidige vorm wijst niet aan welke de Twaalf Genezers zijn. We stellen voor de Twaalf Genezers met een sterretje aan te duiden en daarover wat te zeggen in de Inleiding.³

Bach negeerde de vraag om de twaalf genezers te markeren, maar hij schreef toch enkele zinnen aan het einde van de Inleiding om de titel te verklaren. Tijdens het maken van de proefdruk, gingen de uitgevers gewoon door en voegden zelf de sterretjes toe, ze schreven ook hun eigen eindzin:

We zijn [...] zo vrij geweest het volgende toe te voegen aan uw aanvullende aantekening in de inleiding: “De originele twaalf genezers zijn gemarkeerd met een sterretje.” We hebben sterretjes toegevoegd aan de namen in het hoofdstuk Remedies [*sic*] en in de namenlijst.⁴

Het afgewerkte boek, *De twaalf genezers en andere remedies*, werd uitgegeven op de 50e verjaardag van Bach, op 24

3 Brief van The CW Daniel Co Ltd aan Edward Bach, gedateerd 27 juli 1936.

4 Brief van The CW Daniel Co Ltd aan Edward Bach, gedateerd 31 juli 1936.

september 1936. Volgens de instructies van de auteur, trokken de uitgevers de overblijvende exemplaren van de vorige uitgave terug in en vernietigden ze. Zoals Nora Weeks het ophaalde,

Hij had altijd de gewoonte gehad alle aantekeningen die hij gemaakt had tijdens zijn onderzoek te vernietigen zodra hij zijn eindconclusie bereikt had en het resultaat uitgegeven was. Hij vond dat de leerling zo niet zou kunnen verward worden door tegenstrijdige informatie; hij had altijd als doel gehad een simpele zaak te maken van het genezen van een ziekte en zo de angst weg te nemen in het hoofd van de meeste mensen wanneer ze aan ziekte denken.⁵

De editie van 1936 was de laatste die Bach tijdens zijn leven voorbereidde. Maar slechts enkele weken na de uitgave schreef hij al dat het nodig zou zijn ze aan te passen, om meer te doen om de eenvoud van het nu volledige systeem te verdedigen. “Wanneer het nodig wordt een nieuwe uitgave van *De twaalf genezers* te maken,” schreef hij aan zijn vriend Victor Bullen, “moeten we een langere inleiding schrijven, waarin we beslist de onschadelijkheid, de eenvoud en de wonderbaarlijke genezende kracht van de Remedies naar voren moeten brengen.”⁶

Bach dicteerde deze lange inleiding aan zijn assistente Nora Weeks op 30 oktober 1936. Het was één van de laatste dingen die

5 Nora Weeks, *De medische ontdekkingen van Edward Bach*, hoofdstuk XX.

6 Brief aan Victor Bullen gedateerd 26 oktober 1936.

hij deed. Een maand later, op 27 november, ging hij heen in zijn slaap.

Zoals ze het beloofd had, stuurde Nora Weeks het nieuwe materiaal naar The CW Daniel Company begin december 1936. Het is de enige gewichtige verandering die werd aangebracht toen de uitgave van 1941 werd gedrukt, zodat deze tekst, volledig in Bach zijn eigen woorden⁷, kan beschouwd worden als de definitieve versie van het boek.

De twaalf genezers en andere remedies is sindsdien steeds in druk geweest. Het is vertaald in de meeste belangrijke talen – niet altijd met succes – en heeft een ontelbaar aantal uitgaven gekend. Over de jaren heen zijn de oorspronkelijke beschrijvingen van de remedies onschendbaar gebleven.⁸ Maar andere delen van de tekst konden bewerkt en aangepast worden. Volgens Bach zijn eigen voorbeeld hebben de conservators van het Bach Centrum *De twaalf genezers* altijd behandeld als een levende tekst die als doel had de eenvoud van het systeem voor te leggen en te bewaren.

Maar de wereld is veranderd en het blijkt niet langer zo belangrijk *De twaalf genezers* op die manier aan te passen. We hebben nu andere mogelijkheden om gedetailleerde informatie te geven over dosering en werken met dieren en zo verder: websites; sociaal netwerk; opleidingen en gespecialiseerde lectuur over alle onderwerpen van het kiezen van remedies voor paarden tot het

7 Behalve kleine veranderingen op één bladzijde die door Nora Weeks gemaakt werden voor de uitgave van 1941: zie de voetnoot op bladzijde 37.

8 Een uitzondering was het wegnemen van één zin van Bach's beschrijving van Rock Rose – zie voetnoot in hoofdtekst.

maken van uw eigen remedies.

Vandaag ligt de uitdaging meer in het honoreren van Edward Bach's originele werk en zijn wensen voor de toekomst. Hij zou teleurgesteld geweest zijn dat zijn uitgaven van voor 1936 opnieuw uitgegeven waren en gebruikt werden om het afgewerkte systeem opnieuw te interpreteren en ingewikkeld te maken. We voelen dat de tijd rijp is om de nadruk opnieuw te leggen op de definitieve uitgave van 1941, zonder één woord te veranderen en met voetnoten om de lezer te leiden.

Tevens werken we ook met Bach Foundation Registered Practitioners (gediplomeerde consultants) over de hele wereld om nieuwe vertalingen van dit rudimentaire werk in zoveel mogelijk talen te brengen. Vele van de bestaande vertalingen bevatten grove fouten en definitieve edities in andere talen hadden al lang gemaakt moeten worden.

In de herfst van 2011 vierden we de 75e verjaardag van Dr. Bach's dood en de 125^e verjaardag van zijn geboortedag. Dit lijkt het juiste moment voor zulk een geschenk.

Judy Ramsell Howard
Stefan Ball

*THE
TWELVE HEALERS*

and Other Remedies

By

Edward Bach

M.B., B.S., M.R.C.S., L.R.C.P., D.P.H.

INLEIDING

Dit behandelingsstelsel is het meest perfecte dat ooit aan de mensheid gegeven is zolang men kan herinneren.⁹ Het heeft de kracht ziekte te genezen; en in zijn eenvoud kan het gebruikt worden in het huishouden.

Het is zijn eenvoud, samen met zijn alleshelende effecten, die zo wonderlijk zijn.

Geen nood aan wetenschap of kennis, buiten de simpele methodes die hierin beschreven worden; en diegenen die het meest baat zullen hebben bij dit geschenk van God zijn zij die het zo zuiver houden als het is; vrij van wetenschap, vrij van theorieën, want in de Natuur is alles simpel.

Dit genezingsstelsel, dat ons op Goddelijke wijze onthuld is, toont ons dat het onze vrees, onze zorgen, onze angsten en dergelijke zijn die de invasie door ziekte toelaten. Dus door onze vrees, onze zorgen, onze onrust en dergelijke te behandelen, bevrijden we ons niet alleen van de ziekte, maar de Planten die ons door de Gratie van de Schepper van alles gegeven zijn, nemen

9 De eerste zeven alinea's van de Inleiding werden door Bach gedicteerd nadat de uitgave van 1936 gedrukt werd. Zie Inleiding door de Uitgevers voor meer informatie.

eveneens onze angsten en zorgen weg en laten ons gelukkiger en beter in onszelf.

Daar de planten onze vrees, onze angsten, onze zorgen, onze fouten en onze mislukkingen genezen, zijn het deze die we moeten zoeken, en dan zal de ziekte, gelijk welke, ons verlaten.

Er valt niet veel meer te zeggen, vermits de begrijpende geest dit allemaal zal weten, en dat er genoeg mensen met een begrijpende geest mogen zijn, ongehinderd door de neiging van de wetenschap, om dit Geschenk van God te gebruiken om de mensen om hen heen te helpen en te zegenen.

Dus, achter alle ziekte liggen onze vrees, onze angsten, onze hebzucht, onze voorkeur en afkeer. Laat ons deze uitzoeken en genezen, en als deze genezen zal ook de ziekte waaraan we lijden weggaan.

Sinds onheuglijke tijden is het geweten dat de Goddelijke Voorzienigheid het voorkomen en genezen van ziekte in de Natuur heeft geplaatst, in de vorm van goddelijk verrijkte kruiden, planten en bomen.¹⁰ De remedies van de Natuur die in dit boek gegeven worden, hebben bewezen dat ze gezegend zijn boven de andere in hun werk van barmhartigheid; en dat hen de kracht gegeven is alle vormen van ziekte en lijden te genezen.

In de behandeling van gevallen met deze remedies wordt geen rekening gehouden met de natuur van de ziekte. Het individu wordt behandeld, en naargelang hij beter wordt, gaat de ziekte weg, verstoten door het toenemen van de gezondheid.

10 Deze zin markeert het begin van de kortere inleiding zoals verschenen in de uitgave van 1936.

Iedereen weet dat dezelfde ziekte verschillende effecten kan hebben op verschillende mensen; het zijn die effecten die behandeling vragen, omdat ze naar de echte oorzaak leiden.

De geest – als het meest delicate en gevoelige deel van het lichaam – toont het begin en het verloop van de ziekte veel duidelijker dan het lichaam, zodat het uitzicht van de geest gekozen wordt als leidraad naar de nodige remedie of remedies.

Wanneer iemand ziek is, verandert zijn gemoed van dat in het gewone leven, en wie observeert kan die verandering vaak vooraf zien komen, en soms lange tijd voor de ziekte uitbreekt en kan met de behandeling voorkomen dat de ziekte ooit uitbreekt. Als de ziekte al enige tijd aanwezig is, zal het weer de gemoedstoestand van de zieke zijn die naar de juiste remedie zal leiden.

Schenk geen aandacht aan de ziekte, denk enkel aan de kijk die de gekwelde persoon op het leven heeft.

Achtendertig verschillende gemoedstoestanden worden eenvoudig beschreven: en er zou geen probleem mogen zijn, noch voor zichzelf, noch voor iemand anders, om te vinden welke gemoedstoestand of toestanden aanwezig zijn en zo in staat te zijn de nodige remedies te geven om een genezing te realiseren.

De titel, *De twaalf genezers*, werd voor dit boek behouden vermits zo vele lezers ermee vertrouwd zijn.¹¹

Het verlichten van het lijden was zo zeker en weldadig, zelfs toen er nog maar twaalf remedies waren, dat het nodig geacht werd

11 Deze alinea en de volgende werden aan de getypte tekst van de uitgave van 1936 toegevoegd tijdens de proefdruk. Zie Inleiding door de uitgevers.

deze aan het publiek voor te stellen, zonder te wachten op de ontdekking van de overige zesentwintig remedies. De originele twaalf werden door een sterretje aangeduid.

DE REMEDIES

En de redenen om elk van hen te geven

DE 38 REMEDIES
zijn onderverdeeld onder de volgende
7 TITELS¹²

	<i>Page</i>
1. VOOR ANGST	18
2. VOOR ONZEKERHEID	20
3. VOOR TE WEINIG BELANGSTELLING VOOR HET HEDEN	22
4. VOOR EENZAAMHEID	25
5. VOOR DIEGENEN DIE OVERGEVOELIG ZIJN VOOR INVLOEDEN EN IDEEËN	27
6. VOOR VERTWIJFELING OF WANHOOP	29
7. VOOR OVERBEZORGDHEID VOOR HET WELZIJN VAN ANDEREN	33

12 De namen van de groepen zijn gebaseerd op de algemene emotionele eigenschappen die Bach geïdentificeerd had voor elk van de zeven Bach nosodes. De Bach nosodes waren een stel homeopathische remedies die gemaakt werden van bacteriën, waaraan Bach werkte tussen 1919 en 1928. Zie Nora Weeks, *De medische ontdekkingen van Edward Bach*, hoofdstukken V en VI.

VOOR DIEGENEN DIE ANGST HEBBEN

**ROCK ROSE (Zonneroosje)*

De rescue remedie.¹³ De remedie in nood voor gevallen waar alle hoop verloren lijkt te zijn. Bij ongevallen of plotse ziekte, of wanneer de patiënt erg geschrokken of bang is, of als de toestand erg genoeg is om de mensen er rond de schrik op het lijf te jagen. Indien de patiënt niet bij bewustzijn is, kan men de lippen met de remedie bevochtigen. Het kan nodig zijn andere remedies toe te voegen, zoals, bijvoorbeeld, in geval van bewusteloosheid, wat een diepe, slaperige toestand is, Clematis; in geval van kwelling, Agrimony, en zo verder.

**MIMULUS (Maskerbloem)*

Vrees van wereldse zaken, ziekte, pijn, ongevallen, armoede, het donker, alleen zijn, tegenslag. De vrees in het alledaagse leven. Deze mensen dragen hun lot rustig en stilletjes, ze spreken er niet openlijk over met anderen.

13 De eerste zin werd in de meeste latere uitgaven van het boek weggelaten. Dr. Bach voegde vijf remedies samen en noemde dit “rescue remedy”, en sommige lezers waren verward omdat die naam ook gebruikt werd om Rock Rose te beschrijven.

CHERRY PLUM (Kerspruim)

Vrees dat de geest overspannen geraakt, zijn verstand te verliezen, verschrikkelijke en vreselijke dingen te doen, zonder het te willen en wetende dat het fout is, maar toch het idee en de drang krijgen om ze te doen.

ASPEN (Ratelpopulier)

Vage ongekende vrees, waarvoor geen uitleg of reden kan gegeven worden.

Zelfs als de patiënt doodsbang is van iets verschrikkelijk dat gaat gebeuren, weet hij niet wat.

Deze vage onverklaarbare vrees kan zowel nachts als overdag overvallen.

Diegenen die eraan lijden zijn vaak bang er met anderen over te praten.

RED CHESTNUT (Rode Kastanje)

Voor diegenen die het moeilijk vinden niet bang te zijn voor andere mensen.

Vaak hebben ze opgehouden zich over zichzelf zorgen te maken, maar ze kunnen erg afzien voor diegenen die ze graag zien, gedurig anticiperend wat een ongelukkige dingen hen zouden kunnen overkomen.

VOOR DIEGENEN DIE VAN ONZEKERHEID LIJDEN

**CERATO (Loodkruid)*

Diegenen die niet genoeg zelfvertrouwen hebben om hun eigen beslissingen te maken.

Ze winnen voortdurend advies in bij anderen en worden vaak misleid.

**SCLERANTHUS (Hardbloem)*

Diegenen die er sterk onder lijden niet te kunnen kiezen tussen twee dingen, eerst lijkt het ene juist en dan het andere.

Dit zijn gewoonlijk rustige mensen, en ze dragen hun probleem alleen, vermits ze niet geneigd zijn er met anderen over te spreken.

**GENTIAN (Gentiaan)*

Diegenen die gemakkelijk ontmoedigd zijn. Al maken ze dan goede vooruitgang in hun ziekte of in de zaken van het dagelijkse leven, elke kleine vertraging of hindernis tot hun vooruitgang doet hen twifelen en ontmoedigt hen snel.

GORSE (Gaspeldoorn)

Heel grote hopeloosheid, ze hebben opgehouden erin te geloven dat er nog meer kan gedaan worden voor hen.

Overtuigd door anderen of om hen plezier te doen, gaan ze misschien verschillende behandelingen proberen, terwijl ze de mensen rond hen verzekeren dat er zo weinig hoop of verlichting is.

HORNBEAM (Haagbeuk)

Voor diegenen die voelen dat ze niet genoeg kracht hebben, geestelijk of fysiek, om de last van het leven die op hen ligt te dragen; alledaagse zaken lijken hen te veel om uit te voeren, hoewel ze in het algemeen erin slagen hun taak te vervullen.

Voor diegenen die geloven dat een deel, van de geest of het lichaam, moet versterkt worden voordat ze gemakkelijk hun werk kunnen doen.

WILD OAT (Ruwe Dravik)

Diegenen die ambities hebben om iets vooraanstaands te doen in het leven, die wensen meer ervaring te hebben, en zich verheugen op al wat mogelijk is voor hen, volop van hun leven te genieten.

Hun probleem is te bepalen welke activiteit te volgen; want ook al hebben ze sterke ambities, er is er geen enkele die boven de andere uitsteekt voor hen.

Dit kan vertraging en ontevredenheid veroorzaken.

ONVOLDOENDE INTERESSE IN HET HEDEN

**CLEMATIS (Bosrank)*

Diegenen die dromerig, dommelig, niet helemaal wakker zijn, niet veel interesse in het leven hebben. Rustige mensen, niet echt gelukkig in hun huidige omstandigheden, meer in de toekomst levend dan in het heden; hopen op betere tijden, wanneer hun idealen mogen waar worden. In ziekte doen sommigen weinig of geen poging om beter te worden, en in sommige gevallen kijken ze zelfs uit naar de dood, hopen op betere tijden; of misschien, hopen iemand van wie ze hielden en die heengegaan is weer te treffen.

HONEYSUCKLE (Tuinkamperfoelie)

Diegenen die veel in het verleden leven, misschien een periode waar ze heel gelukkig waren, of herinneringen aan een verloren vriend, of ambities die niet waar geworden zijn. Ze verwachten zich niet verder nog gelukkig te zijn zoals ze toen waren.

WILD ROSE (Hondsroos)

Diegenen die zonder klaarblijkelijk voldoende reden gelaten worden in al wat er gebeurt, en gewoon door het leven glijden, het nemen zoals het is, zonder enige inspanning om de dingen te verbeteren en wat plezier te vinden. Ze hebben zich overgegeven aan de strijd van het leven zonder te klagen.

OLIVE (Olijf)

Diegenen die mentaal of fysiek veel hebben geleden en zo uitgeput en afgemat zijn dat ze voelen dat ze geen kracht meer hebben om enige inspanning te doen. Het dagelijkse leven is een hele baan voor hen, zonder plezier.

WHITE CHESTNUT (Paardenkastanje)

Voor diegenen die zich niet kunnen beletten gedachten, ideeën, redeneringen te hebben die ze niet in hun hoofd willen. Gewoonlijk op momenten wanneer de interesse voor het huidige moment niet groot genoeg is om hun hoofd bezig te houden.

Gedachten die kwellen en niet weggaan, of als ze een tijdje verdwijnen, weer terug komen. Ze lijken rond te draaien en veroorzaken geestelijke kwelling.

De aanwezigheid van zulke onprettige gedachten verdrijft de vrede en maakt het moeilijk aan het werk of plezier van de dag te denken.

MUSTARD (Herik)

Diegenen die onderhevig zijn aan sombere momenten, of zelfs wanhoop, alsof een koude donkere wolk boven hun hoofd hangt en het licht en de vreugde van het leven verstopte. Het is misschien niet mogelijk een reden of verklaring voor die aanvallen te vinden.

In deze omstandigheden is het bijna onmogelijk gelukkig of opgewekt voor te komen.

CHESTNUT BUD (Knop van de Paardenkastanje)

Voor diegenen die niet ten volle voordeel halen uit observatie en ervaring, en die meer tijd nodig hebben dan anderen om de lessen van het dagelijkse leven te leren.

Terwijl één ervaring voor sommigen genoeg zou zijn, vinden zulke mensen het nodig er meer te hebben, soms verscheidene, voor ze de les leren.

Daarom bemerken ze, tot hun grote spijt, dat ze verschillende keren dezelfde fout moeten maken terwijl één keer genoeg zou geweest zijn, of de observatie van anderen hen zelfs die ene fout zou kunnen bespaard hebben.

EENZAAMHEID

**WATER VIOLET (Waterviolier)*

Voor diegenen die graag alleen zijn, of ze nu gezond of ziek zijn. Heel rustige mensen, die bewegen zonder lawaai, weinig spreken, en zachtjes. Heel onafhankelijk, bekwaam en zelfstandig. Nagenoeg vrij van de mening van anderen. Ze zijn terughoudend, laten de mensen met rust en gaan hun eigen weg. Vaak bekwaam en begaafd. Hun vrede en rust zijn een zegen voor de mensen rond hen.

**IMPATIENS (Reuzenbalsemien)*

Diegenen die vlug denken en handelen en die zouden willen dat alles gedaan wordt zonder aarzeling of uitstel. Wanneer ze ziek zijn verlangen ze een spoedig herstel.

Ze vinden het heel moeilijk geduldig te zijn met mensen die traag zijn, vermits ze dat verkeerd en tijdsverspilling vinden, en ze zullen trachten zulke mensen op alle mogelijke manieren sneller te maken.

Vaak verkiezen ze alleen te werken en denken, zodat ze alles aan hun eigen tempo kunnen doen.

HEATHER (Struikheide)

Diegenen die altijd gezelschap zoeken van gelijk wie er beschikbaar is, omdat ze het nodig vinden hun eigen zaken met anderen te bespreken, wie het ook moge wezen. Ze zijn heel ongelukkig als ze een tijdje alleen moeten zijn.

OVERGEVOELIG VOOR INVLOEDEN EN IDEEËN

**AGRIMONY (Agrimonie)*

De joviale, opgewekte, geestige mensen die van vrede houden en bedroefd zijn door ruzie of onenigheid. Om deze te vermijden, zullen ze bereid zijn veel op te geven.

Hoewel ze over het algemeen problemen hebben en gekweld en onrustig en benauwd zijn in hun hoofd of lichaam, verbergen ze hun zorgen achter humor en zotternij en worden als heel goede vrienden beschouwd. Vaak gebruiken ze overdreven veel alcohol of drugs om zichzelf te stimuleren en hun lot blijmoedig te dragen.

**CENTAURY (Duizendguldenkruid)*

Aardige, rustige, lieve mensen die overbezorgd zijn om anderen te dienen. Ze overdrijven in hun inspanningen.

Hun verlangen wordt zo groot dat ze meer dienaars dan helpers worden. Hun goede inborst brengt hen ertoe meer te doen dan hun eigen deel van het werk, en zo doende kan het zijn dat ze hun eigen bijzondere missie in het leven verwaarlozen.

WALNUT (Walnoot)

Voor diegenen die duidelijke idealen en ambities hebben in het leven en ze volbrengen, maar in zeldzame gevallen de neiging hebben afgeleid te worden van hun eigen ideeën, doelen en werk door het enthousiasme, de overtuigingen of sterke opinies van anderen.

De remedie brengt standvastigheid en bescherming voor invloeden van buitenaf.

HOLLY (Hulst)

Voor diegenen die soms overvallen worden door gedachten zoals jaloersheid, nijd, wraak, argwaan.

Voor de verschillende vormen van ergernis.

Binnenin lijden ze erg, terwijl er vaak geen echte reden bestaat voor hun ongelukkigheid.

VOOR MOEDELLOOSHEID EN WANHOOP

LARCH (Lariks)

Voor diegenen die zichzelf minder goed of bekwaam achten dan de anderen rond hen, die verwachten te mislukken, die voelen dat ze nooit succes zullen hebben, en zich er dus niet aan wagen of niet hard genoeg moeite doen om te slagen.

PINE (Den)

Voor diegenen die zichzelf de schuld geven. Zelfs wanneer ze succes hebben, denken ze dat ze het beter hadden kunnen doen, en ze zijn nooit tevreden met hun inspanningen of resultaten. Ze zijn hardwerkende mensen en lijden erg onder de fouten die ze zichzelf verwijten.

Soms is er een fout die de schuld is van iemand anders, maar ze zullen zelfs daar de verantwoordelijkheid voor opeisen.

ELM (Veldiep)

Diegenen die goed werk leveren, hun levensdoel vervullen en die hopen dat ze iets belangrijks doen, vaak voor het welzijn van de mensheid.

Soms kunnen er periodes van depressie zijn wanneer ze voelen dat de taak die ze op zich genomen hebben te zwaar is, en niet binnen het vermogen van een mens ligt.

SWEET CHESTNUT (Tamme Kastanje)

Voor die momenten die sommige mensen hebben wanneer hun zielsangst zo groot is dat ze ondraaglijk lijkt.

Wanneer de geest of het lichaam zich voelen alsof ze de uiterste grens van hun uithoudingsvermogen bereikt hadden en ze nu moeten laten gaan.

Wanneer het er uitziet alsof er niets anders meer overblijft dan verwoesting en vernietiging.

STAR OF BETHLEHEM (Vogelmelk)

Voor diegenen die in grote nood zijn in omstandigheden die hen tijdelijk heel ongelukkig maken.

De schok van ernstig nieuws, het verlies van iemand die hen na stond, de schrik na een ongeluk, en zo verder.

Voor diegenen die een zekere tijd niet willen getroost, worden brengt deze remedie troost.

WILLOW (Wilg)

Voor diegenen die tegenspoed geleden hebben of pech gehad hebben en het moeilijk vinden dat te aanvaarden, zonder klagen of wrok, het leven vooral beoordelend naargelang het succes dat het brengt.

Ze hebben het gevoel dat ze een dergelijke zware beproeving niet verdiend hebben, dat het onrechtvaardig is en ze worden verbitterd.

Vaak hebben ze minder interesse en minder activiteit in de dingen van het leven waarin ze voordien plezier vonden.

OAK (Eik)

Voor diegenen die worstelen en vechten om beter te worden, of in verband met de zaken van het alledaagse leven. Ze gaan door en proberen het ene na het andere, maar hun geval kan er hopeloos uitzien.

Ze geven niet op. Ze zijn niet tevreden met zichzelf als ziekte hen hindert in hun taken of in het helpen van anderen.

Dit zijn moedige mensen, die vechten tegen grote moeilijkheden, zonder de hoop te verliezen of moeite te sparen.

CRAB APPLE (Appel)

Dit is de reinigende remedie.

Voor diegenen die het gevoel hebben dat ze iets hebben dat niet helemaal rein is.

Vaak is het iets dat ogenschijnlijk weinig belang heeft: anderen kunnen meer ernstige ziekten hebben waarop weinig acht wordt geslagen vergeleken bij dat ene ding waar ze zich op concentreren.

In beide gevallen zijn ze bezorgd om zich te bevrijden van dat ene bepaalde ding dat in hun hoofd het grootst is en voor hen zo belangrijk lijkt dat het genezen moet worden.

Ze worden moedeloos als de behandeling niet slaagt.

Omdat dit een reiniger is, zuivert deze remedie wonden als de patiënt reden heeft te geloven dat er één of ander vergift in geraakt is dat er uitgehaald moet worden.

OVERBEZORGDHEID VOOR HET WELZIJN VAN ANDEREN

**CHICORY (Cichorei)*

Diegenen die heel veel aandacht hebben voor de behoeften van de anderen; ze hebben de neiging overdreven te zorgen voor kinderen, familie, vrienden, altijd iets vindend dat in orde moet gebracht worden. Ze zijn voortdurend dingen aan het verbeteren die volgens hen fout zijn, en doen dat met plezier. Ze wensen dat diegenen voor wie ze zorgen dicht bij hen zijn.

**VERVAIN (Ijzerhard)*

Diegenen die vaste principes en ideeën hebben, er zeker van zijnde dat ze het juist hebben en waar ze zelden van afwijken.

Hun grote wens is allen rond hen te overtuigen van hun eigen standpunt in het leven.

Ze hebben een sterke wil en veel moed wanneer ze overtuigd zijn van de dingen die ze willen bijbrengen.

Wanneer ze ziek zijn vechten ze nog lang nadat anderen hun taken al zouden opgegeven hebben.

VINE (Wijnstok)

Heel bekwame mensen, zeker van hun eigen kunnen, overtuigd van het succes.

Ze zijn zo zeker dat ze denken dat anderen voor hun welzijn zouden moeten overtuigd kunnen worden de dingen te doen zoals zijzelf of zoals zij zeker zijn dat het juist is. Zelfs als ze ziek zijn gaan ze hun verzorgers richtlijnen geven.

Zij kunnen heel waardevol zijn in noodtoestanden.

BEECH (Beuk)

Voor diegenen die het nodig vinden meer goeds en schoonheid te zien in alles rondom hen. En, ook al zien veel dingen er fout uit, om het goede te kunnen zien groeien binnenin. Om zo meer verdraagzaamheid, zachtheid en begrip te kunnen hebben voor de verschillende manieren waarop ieder individu en alle dingen zich naar hun eigen uiteindelijke perfectie werken.

ROCK WATER (Bronwater)

Diegenen die heel streng zijn in hun manier van leven; ze ontzeggen zich veel van de vreugde en het plezier van het leven omdat ze ervan uitgaan dat die hen in hun werk zouden kunnen storen.

Ze zijn harde meesters voor zichzelf. Ze willen gezond, sterk en actief zijn, en zullen alles doen waarvan ze geloven dat hen

zo zal houden. Ze hopen een voorbeeld te zijn voor anderen die dan misschien hun ideeën gaan volgen en zo beter worden.

RICHTLIJNEN

Voor diegenen die zichzelf niet kunnen behandelen of hun eigen voorraad niet kunnen bereiden, behandeling en remedies kunnen verkregen worden door aanvraag aan:¹⁴

HOOFDKANTOOR:

DR. BACH'S TEAM VAN WERKNEMERS¹⁵
“Wellsprings”¹⁶ en “Mount Vernon”¹⁷,
Sotwell, Wallingford,
Berks.¹⁸

-
- 14 cf. pagina 26 van de facsimile-uitgave van 1936 op www.bachcentre.com/centre/download/healers1936.pdf. Met uitzondering van de langere inleiding die door Bach voor zijn dood gedictieerd werd, is dit de enige bladzijde waar de uitgave van 1941 verschilt van de uitgave van 1936. Nora Weeks gaf deze uit om de lezers te laten weten dat de remedies (en hulp om ze te kiezen) ook konden verkregen worden bij het Bach Centrum.
- 15 In 1941 bestond het team uit Nora Weeks (Dr. Bach's assistente en biografe), Victor Bullen en Mary Tabor.
- 16 Wellsprings was eigendom van Mary Tabor, en werd gebruikt door Bach om patiënten te ontvangen en als adres voor briefwisseling. Mary Tabor verliet het team en verhuisde ergens in de jaren 1940. Het huis, dat nog steeds bestaat, is privébezit.
- 17 Bach en Nora Weeks verhuisden naar Mount Vernon in 1934. Vandaag is Mount Vernon eigendom van The Dr. Edward Bach Healing Trust, een geregistreerde liefdadigheidsinstelling, en is de thuisbasis van het Bach Centrum. Zie Judy Ramsell Howard, *Het verhaal van Mount Vernon*.
- 18 Sotwell was een deel van het graafschap Berkshire tot in 1974, toen het gebied rond Wallingford en Didcot werden overgedragen naar het graafschap Oxfordshire onder de wet Local Government Act, 1972.

Voorraad van de remedies kan ook verkregen worden bij de volgende apothekers:

Messrs. KEENE & ASHWELL,¹⁹
38 New Cavendish Street,
London, W. 1.

Messrs. NELSON & CO., LTD.,²⁰
73 Duke Street,
Grosvenor Square,
London, W.I.

Stockflesjes van:

	s.	d. ²¹
Eén remedie		8 (frankering 2d.)
Twaalf remedies	5	0 (frankering 4d.)
De volledige reeks van 38	15	0 (frankering 6d.)

19 Keene & Ashwell zijn niet meer in het bedrijfsleven. Op dit adres huist nu een bedrijf dat wijnkelder apparatuur verkoopt.

20 De Nelson's homeopathische Apotheek bestaat nog steeds in Duke Street, evenals zijn band met de bloemenremedies: Nelson's maakt en verkoopt de remedies als *Bach® Original Flower Remedies*.

21 Deze prijzen uit 1941 werden gegeven in predecimale munt: een shilling (s.) was gelijk aan de huidige 5p munt; Twaalf oude centen (d.) waren gelijk aan één shilling. Een volledige reeks remedies met frankering zou net iets onder 78p gekost hebben.

DOSERINGSMETHODES²²

Aangezien al deze remedies zuiver en onschadelijk zijn, moet men niet bang zijn er teveel of te vaak van te geven, ofschoon slechts heel kleine hoeveelheden nodig zijn om als een dosis te werken. Evenmin kan geen enkele van deze remedies schade berokkenen moest blijken dat het niet de remedie was die het meest geschikt was voor het probleem.

Om ze klaar te maken, doe je ongeveer twee druppels van het stockflesje in een klein flesje dat bijna volledig gevuld is met water; als het enige tijd moet bewaard worden, kan er een beetje cognac aan toegevoegd worden als bewaarmiddel.

Dit flesje wordt gebruikt om een dosis te geven, en het volstaat hiervan slechts enkele druppels te nemen, in een beetje water, melk of op gelijk welke manier die schikt.

In dringende gevallen kan men om het paar minuten een dosis geven, tot er verbetering optreedt; in ernstige gevallen om het half uur; en in langbestaande toestanden om de twee of drie uur, of vaker of minder vaak zoals de patiënt er de nood toe voelt.

22 Deze instructies in verband met de dosering werden in latere uitgaven van *De twaalf genezers* grondig herschreven om te antwoorden op vragen en problemen van de gebruikers. Vergelijk bijvoorbeeld bladzijden 23 en 24 van de editie van 2009 van het Bach Centrum op www.bachcentre.com/centre/download/healers.pdf.

Bij bewusteloosheid, de lippen regelmatig bevochtigen.

In elk geval van pijn, stijfheid, ontsteking, of andere plaatselijke kwalen, moet er bovendien een lotion aangebracht worden. Doe enkele druppels van het flesje in een kommetje water en drink er een doek in waarmee het getroffen lichaamsdeel moet afgedekt worden; dit kan van tijd tot tijd weer vochtig gemaakt worden, naargelang nodig is.

Het kan ook soms nuttig zijn af te sponzen of te baden in water waaraan een paar druppels van de remedies werden toegevoegd.

BEREIDINGSMETHODES²³

Twee methodes worden er gebruikt om deze remedies te bereiden.

DE ZONNEMETHODE

Een dunne glazen kom wordt bijna gevuld met zo zuiver mogelijk water, indien mogelijk van een bron in de omgeving.

Men plukt de bloesem van de plant en laat deze onmiddellijk op de oppervlakte van het water drijven, zodat ze bedekt is, en men laat dit dan drie of vier uur lang in het helle zonlicht staan, of minder lang als de bloesem tekenen van verwelken begint te vertonen. Dan worden de bloemen er voorzichtig uitgenomen en flessen worden half gevuld met het water. De flessen worden verder gevuld met cognac om de remedie te bewaren. Dit zijn stockflessen²⁴, en ze worden niet gebruikt om

-
- 23 Tegen het einde van de jaren 1970 besliste Nora Weeks een boek dat ze samen met Victor Bullen geschreven had over het maken van remedies uit de handel te nemen, één van de dingen waar ze zich zorgen over maakte was dat essenties die gemaakt werden volgens Bach's methoden als deel van zijn systeem zouden kunnen aanzien worden, welke planten er ook gebruikt werden. Het grootste stuk van dit hoofdstuk werd tegelijkertijd verwijderd. Het Bach Centrum gaf het boek van Weeks & Bullen weer uit in 1998: zie de inleiding tot *The Bach Flower Remedies: Illustrations and Preparations (De Bach bloemen remedies: illustraties en bereidingen)*.
- 24 Bach verwijst naar moedertinctuur als "stock remedies", en maakt een dosis- remedie direct van de moedertinctuur. In werkelijkheid bestaat het normale verdunningsproces uit drie fasen: het gevitalseerd water wordt

rechtstreeks een dosis van te geven. Enkele druppels worden uit deze flessen genomen en in een ander flesje gedaan waarmee de patiënt behandeld wordt, zodat de stockflesjes²⁵ een grote voorraad inhouden. De voorraad van de apothekers moet op dezelfde manier gebruikt worden.²⁶

De volgende remedies zijn op deze manier bereid geworden:

Agrimony, Centaury, Cerato, Chicory, Clematis, Gentian, Gorse, Heather, Impatiens, Mimulus, Oak, Olive, Rock Rose, Rock Water, Scleranthus, Wild Oat, Vervain, Vine, Water Violet, White Chestnut Bloesem.²⁷

Rock Water. Sinds lange tijd is het geweten dat water van bepaalde putten en bronnen helende kracht heeft op sommige mensen, en deze putten en bronnen zijn bekend geworden voor deze eigenschap. Gelijk welke put of bron waarvan men weet dat hij helende kracht heeft gehad en die nog vrij in zijn natuurlijke

vermengd met cognac om de moedertinctuur te maken; de moedertinctuur wordt verdund met een verhouding van twee druppels voor 30 ml (1 oz.) cognac om een stockremedie te maken; en de stockremedie wordt verdund voor ze ingenomen wordt zoals beschreven wordt in het hoofdstuk over de dosering. Het is niet duidelijk waarom Bach enkel verwijst naar twee etappes in dit deel van het boek, maar het is goed mogelijk dat hij de middelste fase niet nodig achtte voor mensen die kleine hoeveelheden voor persoonlijk gebruik maakten.

25 Lees “moedertinctuur” waar “stock” staat – zie vorige voetnoot

26 De voorraden van de apothekers zouden gewone standaardsterkte stock remedies geweest zijn.

27 “White Chestnut Bloesem” wordt zo genoemd om het verschil te maken met de knoppen van dezelfde boom die gebruikt worden om Chestnut Bud te bereiden. Zie de kookmethode verderop.

staat is, ongehinderd door menselijke heiligdommen, kan gebruikt worden.

DE KOOKMETHODE

De overige remedies werden bereid door koken, als volgt:

De plantjes, zoals gaat beschreven worden, werden een half uur lang in zuiver proper water gekookt.

De vloeistof werd gefilterd, flessen werden halfvol gegoten, en dan, wanneer ze afgekoeld waren, werd er cognac aan toegevoegd zoals hierboven om ze te vullen en te bewaren.

Chestnut Bud. Voor deze remedie worden de knoppen van de White Chestnut verzameld, net voor ze in het blad schieten.

Bij andere moet de bloesem gebruikt worden samen met kleine twijgjes of stukjes stengel en, jonge frisse blaadjes, als er zijn.

Al deze remedies kunnen gevonden worden in het wild groeiend in de Britse eilanden, behalve Vine, Olive, Cerato, hoewel sommige eigenlijk oorspronkelijk uit andere landen kwamen van midden en zuid Europa tot noord India en Tibet.

De Engelse en botanische naam van elke remedie is als volgt:

* AGRIMONY	.	.	<i>Agrimonia Eupatoria</i> ²⁸
ASPEN	.	.	<i>Populus Tremula</i>
BEECH	.	.	<i>Fagus Sylvatica</i>

28 Het is gebruikelijk in Latijnse namen van planten het eerste woord met een hoofdletter te schrijven en het tweede niet: *Agrimonia eupatoria*. In vroegere uitgaven van *De twaalf genezers en andere remedies* werden beide delen van de Latijnse namen met hoofdletter geschreven, en we hebben dit onveranderd gelaten.

* CENTAURY .	<i>Erythræa Centaurium</i> ²⁹
* CERATO .	<i>Ceratostigma Willmottiana</i> ³⁰
CHERRY PLUM .	<i>Prunus Cerasifera</i>
CHESTNUT BUD .	<i>Æsculus Hippocastanum</i>
* CHICORY .	<i>Cichorium Intybus</i>
* CLEMATIS .	<i>Clematis Vitalba</i>
CRAB APPLE .	<i>Pyrus Malus</i> ³¹
ELM . . .	<i>Ulmus Campestris</i> ³²
* GENTIAN .	<i>Gentiana Amarella</i>
GORSE . . .	<i>Ulex Europæus</i>
HEATHER .	<i>Calluna Vulgaris</i>
HOLLY . . .	<i>Ilex Aquifolium</i>
HONEYSUCKLE .	<i>Lonicera Caprifolium</i>
HORNBEAM .	<i>Carpinus Betulus</i>
* IMPATIENS .	<i>Impatiens Roylei</i> ³³
LARCH . . .	<i>Larix Europea</i> ³⁴

29 De Latijnse naam die aan een plant gegeven wordt, wordt geregeld door de International Code of Botanical Nomenclature. De gebruikte regels veranderen van tijd tot tijd, en sommige namen in de tekst van 1941 zijn nu niet meer in gebruik. De moderne naam van de plant gebruikt om de Centaury remedie te maken, bijvoorbeeld, is *Centaurium umbellatum*.

30 Het griekse wordeinde *-ma* is eigenlijk niet vrouwelijk en de juiste latijnse naam voor deze plant is *Ceratostigma willmottianum*. We behielden hier *willmottiana* omdat het zoveel gebruikt is in boeken over de remedies.

31 De moderne naam is *Malus sylvestris*. *Malus pumila* werd vaak gebruikt als synoniem op de etiketten van de producten en in de boeken.

32 Moderne naam *Ulmus procera*.

33 Moderne naam *Impatiens glandulifera*.

34 Moderne naam *Larix decidua*.

* MIMULUS	.	<i>Mimulus Luteus</i> ³⁵
MUSTARD	.	<i>Sinapis Arvensis</i>
OAK	.	<i>Quercus Pedunculata</i> ³⁶
OLIVE	.	<i>Olea Europæa</i>
PINE	.	<i>Pinus Sylvestris</i>
RED CHESTNUT	.	<i>Æsculus Carnea</i>
* ROCK ROSE	.	<i>Helianthemum Vulgare</i> ³⁷
ROCK WATER	.	
* SCLERANTHUS	.	<i>Scleranthus Annuus</i>
STAR OF BETHLEHEM	.	<i>Ornithogalum Umbellatum</i>
SWEET CHESTNUT	.	<i>Castanea Vulgaris</i> ³⁸
* VERVAIN	.	<i>Verbena Officinalis</i>
VINE	.	<i>Vitis Vinifera</i>
WALNUT	.	<i>Juglans Regia</i>
* WATER VIOLET	.	<i>Hottonia Palustris</i>
WHITE CHESTNUT	.	<i>Æsculus Hippocastanum</i>
WILD OAT	.	<i>Bromus Asper</i> ^{†,39}
WILD ROSE	.	<i>Rosa Canina</i>
WILLOW	.	<i>Salix Vitellina</i>

† Er is geen Engelse naam voor *Bromus Asper*.⁴⁰

Bromus is een oud woord dat Oat (haver) betekent.

35 Moderne naam *Mimulus guttatus*.

36 Moderne naam *Quercus robur*.

37 Moderne naam *Helianthemum nummularium*.

38 Moderne naam *Castanea sativa*.

39 Moderne naam *Bromus ramosus*.

40 Deze voetnoot over Wild Oat maakt deel uit van de tekst van 1941.

En dat we voor altijd blij en dankbaar mogen zijn dat de Grote Schepper van alle dingen, in Zijn Liefde voor ons, de planten in het veld plaatste voor onze genezing.

Voor meer informatie over Dr. Bach en zijn werk ...
Voor zelfhulp boeken over Dr. Bach's remedies ...
Voor aanbevolen werken ...
Voor hulp bij het kiezen van remedies...
Voor contact met volledig opgeleide consultants ...
Voor onderricht ...
Voor gratis downloads...
Voor het meedelen van uw opinie of commentaar ...
Voor de nieuwsbrief...
Voor schakels naar informatie en vele talen ...

www.bachcentre.com